WIELKOPOLSKI DZIENNIK LUDOWY

PIERWSZE PISMO CODZIENNE CHŁOPÓW

CENA NUMERU 5 ZŁ

ROK I, Nr 122

NIEDZIELA 14 listopada 1948 roku

Wsch. sł. 6.55, zach. 15.46

Wstrzymanie spłat długów przedwojennych

Decyzja Min. Sprawiedliwości o zawieszeniu wykonania orzeczeń sądowych

Stojąc na straży praw Polski Ludowej, a tym samym strzegąc dobra społecznego oraz interesów warstw pracujących, Ministerstwo Sprawiedliwości wydało w dniu 7 października 1948 r. zalecenie, ażeby w sprawach, wynikających z przedwojennych zobowiązań prywatno - prawnych sądy wstrzymywały się z ich rozpoznawaniem do czasu ostatecznego uregulowania zagadnienia na drodze ustawowej.

Równocześnie w sprawach, rozstrzygniętych wyrokami, stosownie do tego zalecenia winno nastąpić **natychmiastowe wstrzymanie wszelkich czynności egzekucyjnych.**

Wydając powyższe zalecenie, Ministerstwo Sprawiedliwości oparło się na następujących przesłankach.

W ciągu ostatnich miesięcy elementy kapitalistyczne kierowały do sądów liczne sprawy na tle przedwojennych zobowiązań prawno-prywatnych, domagając się od sądu wysokiego przerachowania tych zobowiązań, aby w ten sposób **bogacić się kosztem warstw pracujących, przede wszystkim zaś kosztem mało i średniorolnego chłopa.**

W braku ustawowego dotychczas uregulowania tych zagadnień **zdarzało się, że poszczególne sądy wydawały wyroki w oparciu o różne podstawy prawne i faktyczne, co powodowało zamieszanie i niepewność w zakresie tych spraw.** Były więc wyroki, stosujące zasadę nominalizmu, tj. zasądzające jeden złotych za jeden złoty zobowiązania przedwojennego, ale w większości wypadków zapadały wyroki, stosujące zasadę przerachowania — waloryzacji, biorąc za podstawę najrozmaitsze mnożniki, zaczynając od 10, dochodząc aż do 300.

Ta rozbieżna praktyka nie mogła być utrzymana. Wyroki sądów, które stosowały zasady waloryzacji, **odpowiadały często interesom bogaczy wiejskich i innych elementów kapitalistycznych, a godziły w interesy dłużników, rekrutujących się z reguły z warstw pracujących, szczególnie zaś z mało i średniorolnych chłopów.**

Dlatego też Ministerstwo Sprawiedliwości, stojąc na stanowisku, że sądy **winny bezwzględnie stawać w obronie interesów mas pracujących, wydało zalecenie natychmiastowego wstrzymania orzeczeń sądowych i postępowania egzekucyjnego w stosunku do zobowiązań przedwojennych, do czasu ostatecznego ustawowego uregulowania tej sprawy.** Nadmienić bowiem należy, iż ostateczne ustawowe uregulowanie zagadnień, związanych z przedwojennymi zobowiązaniami prywatno - prawnymi, znajdują się w toku opracowywania.

Strajk powszechny w Bizonii

na znak protestu przeciwko kosztom utrzymania

O północy z czwartu na piątek rozpoczął się w Bizonii 24-godzinny strajk powszechny na znak protestu przeciwko drożyźnie i pogarszającym się warunkom bytu klasy robotniczej.

Według pobieżnych obliczeń, dokonanych w piątek rano przez kierownictwo niemieckich zw. zaw. w bryt. **w strajku bierze udział około 10 milionów ludzi.**

O północy we wszystkich miastach Bizonii **stanęły tramwaje.** W piątek rano **nie ukazały się dzienniki.** W większości miast do strajku przyłączyli się pracownicy poczty. W Dolnej Saksonii zastrajkowało 1,2 miliona pracowników. Z Hanoweru donoszą, że punktualnie o północy przerwano pracę we wszystkich przedsiębiorstwach.

Zjedn. Bawarskich Zw. Zaw. za żądało, by wyznaczony na 12 listopada 24-godzinny strajk protestacyjny w Bizonii **nie ograniczył się do jednej doby, a trwał dopóty, dopóki nie zostaną uwzględnione postulaty zw. zaw.**

Z wszystkich ośrodków przemysłowych oraz miast Bizonii napływają wiadomości, świadczące o 100 proc. udziale robotników niemieckich w strajku generalnym.

Dymisja rządu Sofulisa

W piątek o godz. 12.30, **premier Sofulis podał się do dymisji wraz z ministrami swego rządu.**

Oznajmił on dziennikarzom, że misję utworzenia nowego rządu powinien otrzymać **przywódca większości parlamentarnej, tj. Tsaldaris.**

Tsaldaris bawi jeszcze w Paryżu, gdzie reprezentuje rząd ateński na sesji ONZ.

—oOo—

Egipcjanie zaatakowali Żydów

W Kairze urzędowo podano do wiadomości, że wojska egipskie zaatakowały oddziały żydowskie, oblegające miasto Faluja, położone na północ od Gazy, w Palestynie południowej.

—oOo—

Strajki we Włoszech

Fala strajków we Włoszech **rozszerza się.** Dnia 11 bm. robotnicy fabryki makaronu w Nogera, w prowincji Neapolu, rozpoczęli strajk okupacyjny, domagając się poprawy warunków pracy. Interweniowała policja, usiłując usunąć strajkujących z gmachu fabryki. **20 robotników aresztowano.**

Policja paryska rozpędziła pochód

ku czci zwycięstwa w I-ej wojnie światowej

Podczas manifestacji, jakie odbyły się w czwartek w alei Pól Elizajskich w Paryżu, **policja aresztowała około 20 osób, wśród nich posła komunistycznego, Pierre Villona.**

Z okazji rocznicy zakończenia pierwszej wojny światowej ludność paryska zorganizowała wielką manifestację na rzecz pokoju.

Po złożeniu wieńców na grobie Nieznanego Żołnierza pochód począł się rozwiązywać, gdy nagle z jednej strony z ulic **wypadły zmotoryzowane oddziały policji, która zaatakowała manifestujących.**

Policjanci otworzyli ogień i obeszli **barykadę, rozpraszając manifestujących gumowymi pałkami i kolbami karabinów. Jeden z manifestantów został ranny kulą karabinową,** wielu innych poturbowanych, opatrzono w pobliskich aptekach.

Związki zawodowe okręgu paryskiego postanowiły ogłosić 24-godzinny strajk generalny na sobotę, 13 bm. z powodu brutalnego napadu policji na pochód b. kombatantów, manifestujących w dniu 11 listopada i aresztowanie w czasie tych zajść

Przyjęcie rezolucji radzieckiej i polskiej

może doprowadzić do rzeczywistego rozbrojenia

W Komisji Politycznej Zgromadzenia ONZ, toczyła się w piątek rano w dalszym ciągu dyskusja nad sprawą rozbrojenia.

Delegat Jugosławii stwierdził że jedynie rezolucja radziecka, przewidująca zmniejszenie o 1/3 zbrojeń wielkich mocarstw **jest propozycją realną** i oświadczył, że rezolucję tę popiera.

Delegat Stanów Zjednoczonych Osborne, powtórzył wiele oszczerczych zarzutów przeciwko Związkowi Radzieckiemu, lecz zmuszony był przyznać, **że Stany Zjednoczone rozwijają swoją produkcję wojenną.**

Delegat Polski dr Suchy oświadczył, że większość delegacji usiłuje uniknąć dyskusji nad zasadniczym problemem rozbrojenia i rozważa kwestię nie mającą nic wspólnego z tym zagadnieniem.

W zakończeniu swego przemówienia dr Suchy podkreślił, że **jedynie przyjęcie rezolucji radzieckiej i polskiej może doprowadzić do rzeczywistego rozbrojenia i ułatwić porozumienie międzynarodowe.**

Delegat belgijski Mac Neil opowiedział się za koniecznością wyścigu zbrojeń, uzasadniając to stanowisko twierdzeniem o znacznej przewadze radzieckich sił zbrojnych nad brytyjskimi.

MELIORACJA

Stosowanie mechanicznych środków uprawy roli zależy nie tylko od organizacyjnego załatwienia i możliwości finansowych, lecz także od warunków terenowych. Założenie spółdzielni produkcyjnej, czy stworzenie ośrodka maszyn rolniczych nie jest jeszcze wystarczającym krokiem do zmechanizowania rolnictwa. Dotychczasowa praktyka wykazała, że użycie ciężkich traktorów nie jest możliwe na gruntach, zawierających nadmiar wilgoci, podmokłych.

Dwa czynniki wchodzą tu w grę:

1) Traktor na podmokłym gruncie zbyt głęboko zapada w ziemię, przez co jego wydajność staje się bardzo mała, a przez to samo opłacalność może stać się wątpliwa.

2) Używanie w takich wypadkach traktora za „wszelką cenę" może spowodować zmianę struktury gleby, przez zmieszanie cienkiej warstwy próchnicy z podglebiem.

Takich gruntów, na których użycie traktorów jest trudne, mamy w Polsce wiele. Dla przykładu wystarczy nadmienić, że w jednym tylko województwie krakowskim obszary orne tego typu zajmują około 350 tysięcy hektarów. Ażeby na tych obszarach można było z pożytkiem wprowadzić uprawę maszynową, trzeba najpierw przeprowadzić meliorację.

Melioracja gruntów obejmuje siłą faktu nie tylko pola orne lecz również łąki, dotyczy więc także hodowli. O dodatnim wpływie melioracji na rolnictwo może świadczyć następujący fakt: przy tej samej klasie gleby, tych samych sposobach nawożenia i uprawy na obszarach zmeliorowanych urodzaje zbóż są wyższe o 44%, a urodzaje roślin okopowych są wyższe o 40%.

Operując konkretnymi przykładami terenowymi, możemy powiedzieć, że przeprowadzenie melioracji w woj. krakowskim stwarza możliwość podniesienia produkcji rolnej w tym okręgu przeciętnie o 1 milion 500 tysięcy centnarów zbóż przy dotychczasowym obszarze zasiewów, a podniesienie produkcji okopowych o przeciętnie 10 milionów centnarów przy dotychczasowym obszarze uprawy.

Przeprowadzenie prac melioracyjnych, na które Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych zwraca uwagę, wysuwa się jako jedna z czołowych spraw w przebudowie ustroju rolnego — obok mechanizacji i organizacji produkcji rolnej.

Sumy budżetowe Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz odnośne pozycje Narodowego Planu Gospodarczego na okres 1946 — 1949 dobitnie świadczą o odpowiednim uwzględnieniu melioracji w całości zagadnień rolniczych. T. J.

Straszliwy wyzysk robotników

prowadzi anglo-irańskie towarzystwo naftowe

Delegat robotników irańskich na posiedzeniu Komitetu Naftowego Międzynarodowej Organizacji Pracy, w czwartek, **oskarżył anglo - amerykańskie towarzystwo naftowe o barbarzyńską eksploatację i ucisk robotników irańskich.**

Delegat ten, Akbar Choli Mahammadi oświadczył, **że 70.000 robotników, zatrudnionych przez amerykańskie przedsiębiorstwo otrzymuje bardzo niskie płace, nie pozwalające nawet na najskromniejsze utrzymanie.**

Pod terrorem wojska i policji, zmusza się robotników do podporządkowania się decyzjom komitetów, złożonych z przedstawicieli kapitału. W przeciwnym razie są oni prześladowani, więzieni i zwalniani z pracy.

Delegat irański wzywał komitet naftowy do udzielenia pomocy robotnikom z anglo - irańskiego towarzystwa naftowego, którzy walczą odważnie o zniesienie ucisku i własny związek zawodowy.

150 mil od Nankinu

toczy się decydująca bitwa

Zwycięskie armie Chin ludowych w Mandżurii przygotowują nową ofensywę. Rzeczoznawcy wojskowi sądzą, że armie te skierują się na **Tiensin i Pekin.**

Chińska armia ludowa skoncentrowała ok. 40 tys. żołnierzy na terenie, położonym na północ od wielkiego zagłębia węglowego Tongszan w odległości 60 mil od Tiensinu.

Ewakuacja obywateli amerykańskich i angielskich w północnych Chinach trwa nadal. Obywatele amerykańscy angielscy zostali ostrzeżeni, „że po 18 listopada ewakuacja może się okazać niemożliwa".

W Nankinie, w Shanghaju i w całej dolinie rzeki Yang-Tsee wprowadzony **został stan oblężenia, a w Shanghaju i Nankinie również godzina policyjna.**

Decydująca bitwa toczy się w odległości zaledwie 150 mil od Nankinu. Bierze w niej udział — około miliona żołnierzy. Bezpośrednim celem ofensywy armii ludowej jest miasto Suczou, którego zdobycie toruje drogę do Nankinu. Jak wynika z ostatnich wiadomości, oddziały wojsk ludowych przełamały opór armii Czang-Kai-Szeka pod Suczou i otaczają miasto.

Dziś w numerze:

»Niedziela na wsi«

FRANCJA USIŁUJE RATOWAĆ STRACONE POZYCJE

Nieśmiały protest w sprawie kontroli Ruhry

Oświadczenie rzecznika Rządu Polskiego

Pierwsze posiedzenie konferencji sześciu (W. Brytanii, USA, Francji i państw Beneluxu) w sprawie Ruhry odbyło się w Londynie w czwartek po południu w Foreign Office pod przewodnictwem Rogera Stevensa, zastępcy podsekretarza stanu w min. spraw zagr.

Delegat Francji, Herve Alphand, który złożył deklarację na temat rozporządzenia, opublikowanego we Frankfurcie przez władze anglo-amerykańskie w sprawie własności przedsiębiorstw w Zagłębiu Ruhry, które w czwartek zostały oddane w ręce Niemców, zaznaczył, że zgodnie ze stanowiskiem francuskiego Zgromadzenia Narodowego, rząd Francji uważa, **iż prawo kontroli nad zarządem przedsiębiorstw w Zagłębiu Ruhry powinno być powierzone instytucji międzynarodowej.** Delegat Francji podkreślił ustępliwe stanowisko swego rządu wyjaśniając, że nie **domaga się oddania bezpośredniego zarządu przedsiębiorstw Zagłębia Ruhry w ręce organów międzynarodowych, lecz tylko międzynarodowego nadzoru nad programami produkcji i ich realizacją.**

W odpowiedzi na pytanie korespondenta zagranicznego w sprawie przekazania Niemcom administracji przemysłu Zagłębia Ruhry rzecznik rządu polskiego oświadczył na konferencji prasowej w Warszawie w dniu 12 bm., **iż Polska ostrzegała w swoim czasie przed takim rozwojem sprawy Ruhry. Biorąc udział w konferencji ośmiu ministrów spraw zagr. w Warszawie, Polska wraz z innymi uczestnikami tej konferencji wskazała w deklaracji warszawskiej jedynie słuszne i sprawiedliwe rozwiązanie tej sprawy.**

Rzecznik rządu dodał, iż obecnie może jedynie przyłączyć się do oświadczenia prezydenta Auriola. Jak wiadomo w związku z decyzją przekazania przemysłu Ruhry Niemcom prez. Auriol oświadczył, iż stanowi to zdradę polityczną, militarną i moralną interesów Francji.

Część pism angielskich wyraża wątpliwości, czy decyzja Anglosasów oddania przemysłu Ruhry w ręce niemieckie okaże się w praktyce wykonalna ze względu na protesty i niezadowolenie Francji. Wśród głosów prasy zwraca uwagę artykuł konserwatywnego „Daily Mail". Dziennik ten przypomina słowa Bevina, który oświadczył w r. 1945, że jest przeciwny oddaniu przemysłu Ruhry Niemcom.

Aż do zwycięstwa

górnicy we Francji kontynuować będą strajk

Listy z więzień w zagłębiu Loary

Sytuacja strajkowa nie uległa poważniejszym zmianom. Akcja represyjna w stosunku do górników północno-afrykańskich i cudzoziemskich jest prowadzona nadal. Policja usiłowała również zmusić do podjęcia pracy górników lotaryńskich. W Merlebach zmuszano górników do podjęcia pracy w szybie, w którym wydzielał się gaz kopalniany.

Uwięzieni górnicy z zagłębia Loary wystosowali z więzienia list, w którym **wzywają wszystkich strajkujących do kontynuowania strajku aż do zwycięstwa.**

W dniu 11 listopada górnicy manifestowali w wielu miejscowościach, oddając hołd poległym podczas obydwu wojen. Manifestacje odbyły się we wszystkich zagłębiach węglowych.

Wyroki śmierci i więzienie

na japońskich zbrodniarzy wojennych

Międzynarodowy Trybunał Wojenny, składający się z przedstawicieli 11 narodów, wydał wyrok w sprawie **25 czołowych japońskich zbrodniarzy wojennych. 7 spośród nich skazano na śmierć przez powieszenie, 16 — na dożywotnie więzienie, jednego na więzienie na lat 20 i jednego na 7 lat więzienia.** Ciążyły na nich oskarżenia o przygotowanie i prowadzenie wojny akresywnej przeciwko Chinom, ZSRR, St. Zjedn., Brytyjskiej Wspólnoty Narodów, Holandii i innym krajom, jak również o akty okrucieństwa w stosunku do ludności cywilnej i do jeńców wojennych.

Jako ponoszący szczególną odpowiedzialność za zbrodnie przeciwko pokojowi i przeciwko ludzkości skazani zostali na śmierć przez powiesze- 2 miesiące przed atakiem na Paarl ca wojsk japońskich w Mandżurii i Singapore, Koki Hirota — b. min. spraw zagr., gen. Seishiro Itagaki — b. min. i dowódca armii w Singapore, gen. Iwane Matsui — b. dowódca armii japońskiej w Chinach Centr., założyciel „Tow. Wielkiej Azji Wschodniej", gen. Akira Muto — b. szef sztabu na Filipinach, gen. Heitaro Kimura — oskarżony o akty akresji i o okrucieństwa, Hideki Tojo — który został mianowany premierem Japonii na 2 mieiące przed atakiem na Paarl Harbour.

Brat Hitlera

zmienia nazwisko

Alojzy Hitler, przyrodni brat Adolfa Hitlera, otrzymał oficjalne zezwolenie na zmianę swego „zbyt znanego" nazwiska. Odtąd nazywać się on będzie Hans Iller. Brat Hitlera oświadczył korespondentowi AFP, że jego poprzednie nazwisko **„przysparzało mu wiele przykrości".**

Trzeci dzień procesu w Częstochowie

Zeznania świadków obciążają Homana

W trzecim dniu procesu częstochowskiego przeciwko 8 dziennikarzom kolaboracjonistom, pracującym w okupacyjnym szmatławcu, sąd wysłuchał opinii ostaniego biegłego, red. **Jacka Wołowskiego oraz zbadał większość świadków.**

Po zeznaniach większości świadków, **wyłoniło się powoli właściwe oblicze oskarżonych. Można już mówić o wysokości ich winy i złej woli. Jest rzeczą charakterystyczną, iż żaden ze świadków nie powiedział ani jednego słowa, które mogłoby być obroną na korzyść naczelnego redaktora „Kuriera", zdrajcy i szubrawca, Homana.** Wszyscy, którzy stykali się z nim na terenie redakcji „Kuriera", **mówią o nim jak najgorzej.**

Cały szereg świadków — pracowników drukarni zeznało, że podczas okupacji mogli oni rozmawiać swobodnie przy obu Staniszach, którzy nawet informowali ich o wiadomościach z radia zagranicznego.

Wielu świadków zeznało **korzystnie w stosunku do niefortunnego literata, Starosteckiego,** który nadesłał swoją powieść na konkurs, zorganizowany w „Kurierze" jako korespondent terenowy. Nie ulega wątpliwości, iż Starostecki miał kontakty z członkami Ruchu Oporu.

Po zeznaniach ostatnich świadków zabiorą głos w dniu dzisiejszym prokuratorzy i obrońcy.

»Bohater narodowy«

Zdzisław Stanisz — jeden z oskarżonych w częstochowskim procesie dziennikarzy - kolaboracjonistów — zorientował się, jak się zdaje, że kary nie uniknie. Wobec powyższego postanowił się udrapować w togę „bohatera narodowego", choćby dla pewnej nieprzejednanej części reakcji w Polsce, no i przede wszystkim dla... emigracji polskiej.

Zeznał, że szmatławiec częstochowski „kopał przepaść między ZSRR i Polską". Zapomniał, że w latach 1940-41, aż do wybuchu wojny między Związkiem Radzieckim i Niemcami hitlerowskimi wszystkie szmatławce skrzętne unikały tego tematu. A wówczas przecież najwydajniej sam „pracował".

Grubymi nićmi szyta toga „bohatera narodowego" na użytek NSZ-tu i reakcji, nikogo nie oszuka. (wd).

TABELA WYGRANYCH 54 LOTERII

4-ty dzień ciągnienia 3-ciej klasy

Wygrane po 1.000.000 zł padły na Nr Nr 48838 59859 87961 98164.

Wygrana 200.000 zł padła na Nr 41336.

Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr 5365 41197 43182 62943 71134 96479.

Wygrane po 50.000 zł padły na Nr Nr 506 6381 11190 27310 65578 72821 80346 81645 84896 92071.

Wygrane po 20.000 zł padły na Nr Nr 491 1120 15722 15727 19262 19585 20526 21429 23471 26766 39122 41681 44485 50266 57241 57840 59679 60253 62445 63063 69932 73649 77946 80243 82109 85508 86831 87360 88973 95091 95214.

Wygrane po 10.000 zł padły na Nr Nr 332 975 6050 10175 12374 13510 15336 17979 20339 25702 26197 28717 29833 30497 39398 39943 42357 42894 47638 47680 51462 52729 52746 55420 59530 60524 62568 68540 76431 77240 78478 78921 79549 83448 84578 85285 86210 92442 93756.

Wygrane po 4.000 zł padły na Nr Nr 93 418 449 572 902 1172 3523 997 4351 848 5349 424 6300 306 389 7607 8124 9180 346 11264 977 12937 316 324 337 620 708 712 13046 846 854 14410 700 908 15160 229 16050 151 327 616 747 17294 18454 718 814 822 986 19386 20646 834 21031 759 22643 24101 456 552 25161 165 695 699 27070 119 658 29148 263 974 30183 717 34078 111 586 615 743 807 947 35110 222 259 518 36883 37077 214 307 951 38632 39098 186 344 399 712 798 826 40100 487 41083 711 727 900 43628 736 906 45525 546 965 46047 549 759 48271 49038 612.

50183 390 569 572 590 51358 772 52126 530 53220 54084 120 267 314 55780 940 56997 57366 685 751 58273 630 59098 268 399 59900 60236 349 839 943 61873 62089 099 680 63748 64908 65077 247 249 65868 977 66652 709 725 68124 521 826 70382 513 568 621 782 942 71714 72354 408 431 73787 74393 528 701 76257 502 909 78390 613 627 703 79011 060 083 80944 81187 473 598 82285 842 83100 392 833 84016 274 85239 279 455 964 86070 347 87198 840 89029 081 179 564 633 718 746 90361 91308 582 92434 448 452 512 806 862 93649 815 94717 96200 236 97036 603 98430 517 99282 918.

Dalszy ciąg wygranych po 1.000 zł.

55094 120 6 72 97 252 375 413 87 650 702 928 47 56001 46 78 115 304 47 494 613 940 71 57113 48 53 8 201 13 27 88 355 421 86 655 75 872 917 63 95 58023 64 118 33 50 8 79 216 412 96 532 42 57 60 620 707 885 7 59058 83 9 107 78 215 87 302 435 62 571 681 99 787 963 72 60075 141 72 217 44 63 323 401 10 28 34 97 502 11 84 698 873 904 61074 102 233 54 398 436 69 73 85 501 34 51 832 51 9 71 985 62075 129 243 80 374 448 63 78 616 51 715 88 855 71 8 940 57 8 88 63020 61 105 36 72 5 84 6 264 321 49 666 815 55 60 7 85.

64033 5 162 242 96 343 449 69 535 40 647 50 754 89 96 808 9 35 62 907 24 59 76 65023 41 75 84 100 6 204 15 27 406 536 63 876 66009 20 113 262 368 85 97 522 36 616 41 79 700 23 77 67010 17 25 177 253 353 74 617 76 856 68004 119 207 08 11 427 535 683 728 48 66 89 837 946 69137 254 62 323 37 56 572 804 31 908 12 78 70070 210 29 329 413 670 833 51 913 82 71058 97 156 73 74 284 493 533 79 83 742 72075 159 68 259 61 305 75 88 496 99 863 919 73003 7 58 103 261 83 337 446 542 54 685 99 784 828 49 64 939 74035 82 133 35 252 89 319 58 83 506 17 50 606 763 95 941 75012 157 62 66 228 38 314 21 33 48 429 60 622 24 894 927 78.

76078 104 116 255 64 93 7 373 494 524 68 602 703 15 53 8 867 72 99 90 11 31 43 94 77206 58 382 9 417 49 5 82 91 680 90 724 52 842 66 924 67 9 78060 114 90 91 212 81 405 47 531 6 654 774 807 18 933 65 79030 56 9 1 9 29 201 50 329 94 411 89 511 40 52 5

Dalszy ciąg wygranych sprawdzić w kolekturze

KCZZ na czele współzawodnictwa pracy

Inauguracyjne obrady Centralnego Komitetu

W dniu 12 bm, odbyło się w Warszawie w gmachu KCZZ posiedzenie konstytuujące Centralnego Komitetu Współzawodnictwa Pracy przy KCZZ.

W czasie obrad ob. Witaszewski wygłosił zasadniczy referat na temat współzawodnictwa pracy, stwierdzając na wstępie, **że klasa robotnicza rozumie doniosłość zbliżającego się historycznego zjednoczenia obu partii robotniczych i dla zadokumentowania jego wagi rozwinęła socjalistyczne współzawodnictwo pracy.**

Zw. Zaw. staną na czele fali współzawodnictwa pracy, organizując je i rozwijając.

W toku dyskusji, jaka wywiązała się po referacie Witaszewskiego przew. Zw. Zaw. Górników, Nieszporek, przedstawił dotychczasowe wyniki akcji współzawodnictwa wśród górników. Przew. Zw. Zaw. włókn. — Burski stwierdził, że w przemyśle włókienniczym **dzięki 12 tys. przodowników pracy można było uruchomić 725 tys. wrzecion nieczynnych i zaoszczędzić dwa tysiące wykwalifikowanych prządzalników. W tkalniach zaoszczędzono 6.440 tkaczy i uruchomiono w ten sposób 20 tys. krosno - zmian.**

Kronika polityczna

12 bm. przybył do Warszawy nowomianowany poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Republiki Węgierskiej w Warszawie **Dola Szanto.**

Do Budapesztu powrócił po dłuższym pobycie w kraju poseł RP dr. **Alfred Fiderkiewicz.**

Za oszustwa przy skupie zboża

obóz pracy

Akcja skupu zboża miała na terenie całego kraju planowy i pomyślny przebieg, choć nie odbyło się tu i ówdzie bez prób oszukańczych machinacji.

Na wczorajszym posiedzeniu komplet orzekający Komisji Specjalnej rozpatrzył właśnie kilka spraw tego typu. A oto najciekawsza z nich: **WACŁAW OSTROWSKI, pracownik Ekspozytury P.C.H. w Lubartowie** i tam zamieszkały, upoważniony przez P.C.H. do skupu zboża, dopuścił się szeregu nadużyć. Przede wszystkim, by utrudnić, a nawet uniemożliwić kontrolę ilości przyjmowanego do magazynu zboża i wypłaconych sum pieniężnych, nie dopełniał w większości wypadków ciążącego na nim obowiązku wystawiania rolnikom pokwitowań na ilości dostarczonego zboża, prowadząc jedynie dla własnego użytku zapisy na luźnych kartkach.

Tego rodzaju „polityka" Ostrowskiego umożliwiała mu popełnianie nadużyć. Wystawiając nawet pokwitowania dostawcom wpisywał najczęściej mniejsze w stosunku do faktycznej wagi ilości zboża, oszukując w ten sposób chłopów, zaś pozostałe stąd nadwyżki gotówkowe i zbożowe przywłaszczał z chęci zysku.

Komplet orzekający wymierzył Ostrowskiemu karę obozu pracy.

RADIO — TELEFON TELEGRAF

● B. min. Bawarii, Loritz, który przed rokiem uciekł z więzienia śledczego, został w czwartek w nocy aresztowany przez monachijską policję kryminalną.

● Strajk robotników portowych USA, który objął już prawie wszystkie porty atlantyckie, zagraża przerwaniem wszelkich dostaw do Europy.

● W Moskwie odbyło się uroczyste posiedzenie, poświęcone **50-leciu Centrali Spółdzielców Zw. Radzieckiego. W ZSRR istnieje obecnie 28 tysięcy kooperatyw, jednoczących 32 miliony spożywców.**

● **W piątek rano w wydawnictwie** „Egiptian Gazette", **nastąpił silny wybuch, który zniszczył część gmachu. Ofiarą wybuchu padło 7 osób zabitych oraz 34 rannych.**

„Im bogatsze źródło F.O.R.-u — tym mniej bagien i ugorów"

4 izby, kuchnia, sień i śpiżarnia

oraz pomieszczenia gospodarskie dla parcelantów

SWEGO czasu poruszaliśmy na łamach „Wielkopolskiego Dziennika Ludowego" sprawę budowy osiedli parcelacyjnych w powiecie średzkim, poddając krytyce projekt budowania mieszkań, składających się z jednej izby i komory. Uważaliśmy, że takie mieszkanie nie odpowiada ani wymogom zdrowotnym, ani kulturalnym człowieka.

Obecnie dowiadujemy się, że ten sposób budownictwa był tylko **etapem przejściowym** i że zabudowania **te zostaną rozszerzone.** Słusznie zresztą.

MINISTERSTWO Odbudowy w planie swym ustaliło stopniową rozbudowę zabudowań gospodarczych. Parcelant w pierwszym okresie musiał zdobyć dach nad głową dla siebie i inwentarza. Według planu ministerialnego na rok 1947 przewidywano budowę zagrody wiejskiej t. zw. **typu 3 i 4.**

Była ona zaprojektowana w ten sposób, że w pierwszym etapie miano wznosić budynek inwentarski z tymczasową częścią mieszkalną. W drugim zaś etapie osobny budynek mieszkalny przy równoczesnym rozszerzeniu pomieszczeń dla inwentarza w budynkach poprzednio już wzniesionych. Typ ten, zrealizowany w roku 1947, został zastąpiony w akcji r. 1948 typem „P".

TYP „P" realizuje się również w dwóch fazach.

W pierwszej stawia się budynek mieszkalny z częścią gospodarczą. Część mieszkalna składa się tymczasowo z jednej izby, kuchni i przedsionka oraz podpiwniczki o łącznej kubaturze **262 m sześc.**

W następnej fazie będzie podjęta rozbudowa części mieszkalnej i części inwentarskiej w ten sposób, że mieszkania obejmą **cztery izby, kuchnię, sień i spiżarnię,** zaś część inwentarska otrzyma pomieszczenie gospodarskie: **paszarnię, parnik i izbę do** przechowania mleka oraz cielętnik, **świniarnię, oborę, stajnię i silos.**

W drugim etapie całość budynku obejmie **547,60 m sześć.,** z czego na część mieszkalną przypadnie **282,58 m sześc.**

Sprawa jest dobrze postawiona i pewne jest, że **parcelanci będą mieszkać po ludzku.** (sz)

Podnosi się rolnictwo

w pow. leszczyńskim

Powiat leszczyński wytypowany został **na rejon sadowniczy.** W sezonie jesiennym ZSCh rozprowadził między drobnych rolników **po nad 3.500 drzewek owocowych,** półpiennych, mrozoodpornych.

W gromadach: **Gronowo, Moraczewo i Wijewo** powstało **20 sadów o łącznym obszarze 23 ha.** Na uzupełnienie starych sadów, zniszczonych przez mrozy, przeznaczono **około 1500 drzewek.**

Zarząd Pow. ZSCh zorganizował od 3 — 19 listopada br. **kursy dla uczniów ogrodniczych z powiatów: Leszno i Rawicz.** Bierze w nich udział **około 60 osób.**

Siew jesienny wykonał powiat w **100 proc.** Tak samo jest i ze **sprzętem ziemniaków. Zwózka buraków cukrowych i kiszenie liści jest już na ukończeniu.** Ziemniaki zakontraktowane przez krochmalnię w **Lu boniu zostały odwiezione w całości.** Powiat wziął również poważny udział w dostawach ziemniaków dla **górników i robotników śląskich.**

Pszczelarze dokarmiają pszczoły **cukrem,** otrzymanym we właściwym **terminie po cenach hurtowych z PCH.**

W **zakresie odbudowy** robi się w **powiecie stosunkowo nie wiele.** W Gronowie odbudowano dwa gospodarstwa, zniszczone przez Niemców, oraz rozpoczęto budowę jednego gospodarstwa ogrodniczo - sadowniczego i po jednym gospodarstwie wzorowym w **Wilkowicach i Górznie.**

Na budowie silosów są duże rezultaty. Zamiast planowanych 20 silosów — wybudowano 28.

Obecnie odbywają się w **całym** powiecie wybory do ZSCh.

Przyjdą nowi ludzie, podejmą i poprowadzą może jeszcze lepiej za cztą już pracę. (k)

Kto dysponuje przydziałem opon?

Trudno sobie wyobrazić, by pod czas „gorącego sezonu" zwózek, od staw buraków cukrowych i zboża, samochody ciężarowe z powodu braku ogumienia stały bezczynnie. Tak jednak jest — niestety.

Specjalnie dotkliwie odczuwa brak ogumienia gminna spółdzielnia **ZSCh w Tarnowie Podgórnym, posiadająca 3 samochody ciężarowe,** z których ostatnio uruchomiono **jeden.**

Przez kilka tygodni stały wszystkie trzy. Mimo wniosków o przydział 14 opon i jeżdżenia po wszystkich **„kompetentnych" instytucjach,** długo nie można było doczekać się decyzji.

Po kilku tygodniach powiadomiono spółdzielnię, że przydzielono jej 10 opon. I znowu mijały dnie. Wreszcie po wielu zabiegach otrzymała spółdzielnia 4 opony.

Lepszy rydz niż nic — ale 2 samochody „odpoczywają" nadal. Spółdzielnia załadowała w międzyczasie 70 wagonów zboża, dowożąc je do stacji pożyczonym samochodem ciężarowym, płacąc po 70 zł km/ton.

Procedura przydziału opon dla rolnictwa i spółdzielczości winna być uproszczona. Samochody ciężarowe, jako środki transportowe, nie mogą — szczególnie w spółdzielniach wiejskich, — stać bezczynnie.

O ulicę Powstańców Wielkopolskich

Związek Powstańców Wielkopolskich Koło **Łazarz - Górczyn** zorganizował w ub. czwartek akademię z okazji miesiąca pogłębienia przyjaźni polsko - radzieckiej.

Po akademii nastąpiło zebranie, na którym postanowiono złożyć wniosek do Rady Miejskiej, aby w związku z nadchodzącą **30-letnią rocznicą** powstania mianowała jedną z ulic m. Poznania, ulicą **Powstańców Wielkopolskich.** (ch)

1.100 szkół Przysposobienia Rolniczego

w Wielkopolsce

W Lubaszu pod Czarnkowem istnieją 2 szkoły rolnicze — męska i żeńska. Uczy się w nich **170 uczniów.** W r. b. przyjęto 85 nowych. Zgłosiło się ich znacznie więcej, z braku miejsc trzeba było jednak ograniczyć ich liczbę. Przyjęci uczniowie nie tylko różnią się przygotowaniem, ale i wiekiem, bo np. taki **J. Garstka** liczy sobie już 42 wiosny życia.

Uczę się więc nie tylko młodzi — kawalerowie, ale i żonaci, obciążeni troskami rodzinnymi. Na wsi jest pęd do nauki. Dowodzi tego fakt, że **70 spośród tej liczby uzupełnito równocześnie** w ciągu dwóch lat wiedzę ogólną z zakresu 7 kl. szkoły powszechnej, zdając egzaminy przed komisją państwową.

Szkoła w Lubaszu może być wzorem dla wielu innych tego rodzaju zakładów, a jest ich w województwie poznańskim **ponad 100,** niezależnie od **1.100 trzyletnich szkół Przysposobienia Rolniczego z 60 tys.** uczniów i uczennic, którzy w ciągu **5-ciu miesięcy zimowych** zdobywają wiedzę teoretyczną, by ją latem praktycznie zastosować we własnym gospodarstwie.

Oby takich szkół, jak w Lubaszu było więcej.

Młodzież chłopska uzbraja się w wiedzę fachową, by stanąć później na czele bojowników o **sprawiedliwość społeczną** na wsi i o nowe, **wyższe formy gospodarki rolnej.** (g.)

Rok więzienia

za fałszywe sprzedanie konia

Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Gnieźnie zasiadł **J. Lisowski** z Ośna, pow. żnińskiego, który sfałszował dowód tożsamości konia.

Lisowski wręczył w czasie zamiany konia S. Maćkowiakowi dowód, stwierdzający, że koń jest urodzony w 1938 r. podczas gdy data urodzenia konia była 1926 r.

Ponadto wręczył mu dowód pokrycia, jakkolwiek świadectwo to odnosiło się do innego konia.

Wyrokiem Sądu Okręgowego Lisowski został skazany **na 1 rok więzienia.** (Ch)

Co warto zobaczyć w Poznaniu?

TEATRY

TEATR WIELKI — „Goplana", godz. 19.00.

PAŃSTWOWY TEATR POLSKI — „Sen nocy letniej", godz. 19.00

TEATR NOWY — „Ożenek", godz. 19.30.

TEATR KOMEDIA MUZYCZNA — „Jadzia wdowa", godz. 20.00

TEATR AKTORA I LALKI — „Piast", godz. 19.00.

KINA

APOLLO — „Zakazane piosenki" (w nowej wersji), godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedz. od godz. 14.30.

BAŁTYK — „Narzeczona z Turkmenii", godz. 16.00, 18.00 i 20.00 w niedz. od godz. 14.00

MUZA „Zakazane piosenki" (w nowej wersji), godz. 16.00, 18.00 i 20.00 w niedz. od godz. 14.00.

RIALTO — „Awantura w zaświatach", godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedz. od godz. 14.00.

WARTA — „Kobieta sama" godz. 16.30, 18.30 i 20.30 w niedz. od godz 14.00.

WARTA — „Program Aktualności" nr 33", godz. 11.00, 12.00, 13.00 i 14.00 w niedz. od godz. 10.00

B-57671

Członkowie ZNP radzą

nad wychowaniem nowego człowieka

W Poznaniu odbyły się obrady plenarne okręgu Wielkopolskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego, na których omówiono wytyczne działalności związku.

Uczestnicy zjazdu podkreślają w uchwalonej rezolucji, że będą dążyć do jak najszybszej przebudowy ustroju szkolnego przez realizację zasady powszechności pełnej szkoły ogólnokształcącej i jednolitego systemu szkolenia. Rezolucja wzywa też do propagowania **szkoły** świeckiej w Polsce.

Zebrani podkreślili znaczenie współpracy ze szkolnictwem radzieckim oraz postanowili **wzmóc opiekę** nad **młodzieżą robotniczą i chłopską** i nad dziećmi **postępowej inteligencji pracującej.**

Rezolucja wskazuje również na konieczność **pogłębienia pracy nad wychowaniem człowieka,** o etyce i moralności socjalistycznej opartej na podstawach **marksizmu-leninizmu.**

KIEROWNICY OŚRODKÓW MASZYNOWYCH

będą przeszkoleni

Centrala Rolnicza Spółdzielni SCh przystępuje 16 bm. do szkolenia **70 kierowników Spółdzielczych Ośrodków Maszynowych z Okręgu Poznańskiego.**

Kandydaci na kurs składają oświadczenie, w którym zobowiązują się pracować na stanowisku kierowników co najmniej przez dwa lata.

Sześciotygodniowy okres szkolenia teoretycznego w nowozorganizowanym ośrodku szkoleniowym w **Tarcach,** połączony z zajęciami praktycznymi w ośrodku maszynowym w Bogusławiu k/Jarocina, przyczyni się do usprawnienia ośrodków maszynowych, gdyż wykładowcy poszczególnych przedmiotów nauczania dysponują już doświadczeniem w organizacji i pracy ośrodka maszynowego w Wielkopolsce.

Na kurs zgłosiło się 130 kandydatów. (Sp)

Nie wolno garbować skór

Sąd Grodzki w Gnieźnie rozpatrywał sprawę **L. Cieślewicza** z Trustowa, u którego znaleziono świeżo wygarbowaną skórę bydlęcą.

Wraz z nim został oskarżony **W. Mantas** z Rybna Wielkiego, który uczył Cieślewicza, jak się garbuje skóry.

Wyrokiem sądu Cieślewicz został skazany na **10.000 zł grzywny,** a Mantas na **5.000 zł.** (Ch)

Nad Wartą

J. ANDRZEJEWSKI W POZNANIU

(Ch) Ostatnio bawił w Poznaniu autor popularnej książki — **„Popiół i Diament" — J. Andrzejewski.** Dał on dla młodzieży kilka wieczorów autorskich, które cieszyły się dużym powodzeniem.

3 GODZINY PRACY DODATKOWEJ

(p) Pracownicy drogowi **PKP w Kruszwicy** — członkowie PPR i PPS, **postanowili przedłużyć w sobotę dzień roboczy do godziny 16.** Trzy godziny dodatkowej pracy w soboty będą wypełnione robotami przy czyszczeniu torów oraz innymi zajęciami.

ZMP OPIEKUJE SIĘ OŚRODKAMI ROLNYMI

(p) Na ostatnim zebraniu zarządów kół ZMP w Zakładach Przemysłowych H. Cegielskiego, młodzież zobowiązała się objąć patronat nad **ośrodkami rolnymi.** W najbliższym czasie wyjedzie w teren pierwsza ekspedycja techniczna, która zajmie się **naprawą maszyn rolniczych, narzędzi i sprzętu.**

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE PODEJMUJĄ APEL GÓRNIKÓW

W województwie poznańskim zwiększa się z każdym dniem liczba zakładów przemysłowych, które donoszą o **przedterminowym ukończeniu rocznego planu produkcyjnego.**

Do takich należą Państwowe Zakłady Umundurowania w **Poznaniu** i pierwsza w kraju fabryka porcelitu w **Chodzieży.**

Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Budowlanych w Poznaniu wykonało już plan na rok 1948 w 100%. **(wch)**

CHÓR JURANDA W OSTROWIE

(ch) 10 bm. wystąpił w Ostrowie popularny **chór Juranda** z nowym repertuarem **grotesek, parodii i satyr.**

120.00 ZŁ NA POMOC ZIMOWĄ

Inauguracyjna zbiórka na pomoc zimową Stołecznego Komitetu akcji zimowej w Poznaniu przyniosła około **120.000 zł.**

Udział w niej poza społeczeństwem poznańskim wzięli przedstawiciele władz wojewódzkich i wiejskich. **(w. ch.)**

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Dąbrowskiego 77, tel. Red. 90-40, nocny 45-09. Adm. 93-94.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA

120 zł. Wpłacać na Konto P. K. O. Oddz. Poznań nr V-5626 lub Bank Gosp. Spółdzielczego oddział Poznań Nr 690.

WYDAWCA: Nacz. Kom. Wyk Stronnictwa Ludowego. Odpowiada za pismo Kolegium Redakcyjne. Drukarnia NKW SL. Warszawa. Skolimowska 5.

Lekarz — to nie rzemieślnik

Nie obcinać rąk i nóg — woła Komisja Specjalna

HANDEL w lecznictwie, to **ordynarna grabież i gangsterstwo u łoża człowieka chorego lub umierającego** — oswiadczył na konferencji w Min. Zdrowia przedstawiciel Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia **DR MINC.**

Wicemin. **DR SZTACHELSKI, DR RUTKIEWICZ** i przedstawiciel Komisji Specjalnej **OB. WALAWSKI** napiętnowali metody „kramikarstwa" stosowane w szpitalach, sanatoriach i w Ubezpieczalni Społecznej.

Jest jeszcze wielu lekarzy, na których ciąży przedwojenna i okupacyjna „zmora" pobierania dodatkowych opłat od chorych w szpitalach i pacjentów ubezpieczonych.

OD DROBNYCH DATKÓW DO WIELKICH NADUŻYĆ

Ostatnio Min. Zdrowia przy współ udziale Ubezpieczalni Społecznej i Zw. Zaw. Prac. Służby Zdrowia wydało bezkompromisową walkę tego rodzaju nadużyciom popełnianym przez personel lekarski, gdyż **prowadzą one do wielkich skandalów i mają często epilog na salach sądowych.**

CZARNA LISTA

Najlepiej ilustrują to akty oskarżenia Komisji Specjalnej:

Dr Ziółkowski z Kłodzka, inspektor Ubezpieczalni, dyr. szpitala św. Franciszka (gdzie był na procentach od obrotu) i jednocześnie pracownik PCK kradł penicylinę i sprzedawał ją prywatnym pacjentom, Ubezpieczalni Społecznej wystawiał fikcyjne rachunki za leczenie chorych w szpitalu, za prześwietlenia rentgenem pobierał o 300 zł więcej, niż należało, a pieniądze inkasował dla siebie.

Dr Karolina Sztok, lekarka chorób dziecięcych we Wrocławiu trzykrotnie odmawiała przyjścia do śmiertelnie chorego dziecka, gdyż nie spodziewała się od ojca dodatkowego wynagrodzenia.

Dr Reichensztein - Pawłowska odmawiała pacjentom zastrzyków penicyliny, którą przechowywała dla pacjentów zamożnych.

Dr Strychalski z Wałbrzycha brał sobie ze szpitala kosztowniejsze leki i sprzedawał prywatnym pacjentom.

Dr Adam Czyżewicz z Wałbrzycha kierownik kliniki ginekologicznej przez dwa lata pobierał od pacjentek dodatkowe opłaty, 5 do 7 tys. zł, na własną korzyść.

Dr Januszewska w Szczecinie przywłaszczyła sobie 1.628 ampułek szpitalnej penicyliny, którą sprzedawała na rynku prywatnym.

NIE OBCINAĆ, A LECZYĆ!

Ob. Walawski potępił **niedbałe spełnianie obowiązków przez niektórych lekarzy.** Często zamiast stosować leczenie zapobiegawcze przy schorzeniach kończyn amputuje się bez namysłu nogi i ręce przysparzając kalectwa. **Są lekarze, którzy — gdyby to było możliwe — obcinaliby ludziom głowy, nie zadając sobie trudu leczenia.**

PRYWATNA PRAKTYKA W PRYWATNYCH GABINETACH

Na zakończenie konferencji wiceminister Sztachelski podkreślił, że walka z nadużyciami w lecznictwie nie ma na celu ograniczenia prywatnej praktyki, lecz **zdyskwalifikowanie lekarzy popełniających nadużycia.**

Prywatna praktyka może się odbywać tylko w prywatnych gabinetach, nie zaś w ambulatoriach szpitalnych i przychodniach społecznych. (k)

WIEŚCI Z KRAJU

● Pracownicy tartaku Lasów Państwowych w Kamienicy, pow. Limanowa, wykorzystując, że elektrownia ich zakładów czynna jest całą dobę, zelektryfikowali z własnej inicjatywy 2 pobliskie wsie: Kamienicę i Zbludzę.

● W Międzybrodziu Bialskim odbył się pokaz pracy wiejskiego ogniska muzycznego, zorganizowanego przy oddziale Zw. Sam. Chł. Wystąpiło 50 skrzypków, poza tym chór złożony z 90 osób, oraz orkiestra szkolna.

»Promienny uśmiech młodości«

czyli »Tai — Ping — Yang« w Gdyni

(korespondencja własna)

Do portu w Gdyni wszedł ostatnio wielki statek norweski o egzotycznej nazwie, wziętej z języka malajskiego „TAI-PING-YANG", co po polsku znaczy „Promienny uśmiech młodości".

Już sama nazwa budzi zaciekawienie, a co dopiero mówić o statku, który bezpośrednio przybył z dalekiej Australii, wioząc dla Polski cenny ładunek 1.000 ton wełny oraz 1.600 ton drobnicy przeważnie mleka w proszku i ryżu.

Wyładunek statku, który odbył tak daleki i piękny rejs stanowi olbrzymią atrakcję dla naszych robotników portowych.

Samo zetknięcie się z tą egzotyczną jednostką daje przy pracy wiele wrażeń. Obok marynarzy norweskich, kręcą się i **MARYNARZE MALAJSCY.** Mali, krępi, skośnoocy, z zawsze miłym uśmiechem na ustach, **pracują jak mrówki.** (ś)

RADIO

NIEDZIELA 14 LISTOPADA

7.00 Sygnał czasu. 7.05 Wiad. gospodarcze dla wsi. 7.20 Muz. 8.00 Dziennik. 8.30 Muzyka. 8.55 Wiad. Społ. Kom. Radiof. Kraju. 10.00 Aud. dla chorych. 10.10 „Piła — miasto Staszica". 11.00 Wszechnica Radiowa. 11.57 Sygnał czasu. 12.04 Poranek symf. 13.00 Radiokronika. 13.15 Konc. dla przod. wsi spółdzielczej Wiśniówek. 14.00 „Nagle światło zgasło" — pog. 14.10 Dziesięć minut czasu — dla dzieci. 14.30 Kapela ludowa. 15.00 „Zemsta". 16.00 „Historia baletu francuskiego" — aud. sł.-muz. 16.45 „Nowe książki". 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie". 18.00 „Statki zapóźnione i statki przepadłe" — now. 18.15 Muzyka. 18.150 Teatr Eterek. 19.15 Koncert na odbudowę Warszawy. 20.00 Dziennik. 21.00 „Czechosłowacja przemawia" 21.30 „Europa polskim górnikom" 22.00 Wiad. sport. 22.10 Muz. Cajmera. 23.00 Ost. wiad. 23.10 Muzyka taneczna.

• KULAWIEC •

to tytuł najnowszego opowiadania znanego pisarza chłopskiego JÓZEFA MORTONA

Druk tego opowiadania rozpoczynamy na łamach jednego z najbliższych numerów »Dziennika Ludowego«

JÓZEF MORTON urodził się 19 lipca 1911 roku w Chrobrzu (pow. Pińczów). Powieściopisarz chłopski. Wydał: „Spowiedź" (1936), „Wawrzek syn Wawrzyńca" (1939), „Inkluzowe wiano" (1946), „Klucz Bożej Klamentyny" (1948).

Dokształcanie nauczycieli wiejskich

Departament Szkolnictwa i Oświaty Ministerstwa Rolnictwa i R. R. prowadzi akcję doszkolania nauczycieli, którzy krzewią oświatę rolniczą. Obejmuje ona nie tylko nauczycieli, lecz i pracowników administracji szkolnictwa rolniczego.

Przed wojną mieliśmy zaledwie 17 liceów i gimnazjów rolniczych oraz tylko 144 szkoły rolnicze początkowe. Obecnie posiadamy 196 liceów rolniczych, 554 średnich szkół rolniczych i 7.400 szkół przysposobienia rolniczego. Cyfry te dowodzą, że Polska zmierza szybko do objęcia całej młodzieży chłopskiej nauczaniem, dającym możność awansu społecznego i podnoszenia kultury i zamożności wsi.

Lecz nie tylko ilość placówek decyduje o wartości oświaty. Decydują przede wszystkim ludzie, a więc nauczyciele. Od ich przygotowania pedagogicznego, fachowo - rolniczego, od stopnia ich uspołecznienia, od sposobu rozumienia dokąd Polska idzie — zależy bodaj najwięcej.

Lecz nauczyciel nie tylko uczy. Nauczyciel — wychowuje. Dlatego właśnie akcja Ministerstwa Rolnictwa zmierza do dokształcenia nauczycieli pracujących na wsi. Na kursach organizacyjnych w różnych stronach kraju poznają nasi nauczyciele najnowsze zdobycze pedagogiki, zrozumią lepiej proces rozwoju narodów, dzieje ruchów społecznych, podstawy naukowego poglądu na świat, pogłębią swą wiedzę o Polsce współczesnej. (lr)

Gruźlicę można leczyć bizmutem

W Zw. Radzieckim stosuje się obecnie nową metodę leczenia gruźlicy **za pomocą zastrzyków bizmutu.** Metoda ta została opracowana przez znakomitego uczonego radzieckiego, członka Akademii Nauk ZSRR **Sperańskiego i daje doskonałe wyniki.**

ŻYCIA STRONNICTWA LUDOWEGO

GDYNIA

Staraniem Koła SL Gdynia - Śródmieście odbyła się 6 bm. ku uczczeniu 31 rocznicy „Rewolucji Październikowej" uroczysta akademia, którą zagaił sekr. **St. Strękowski.** Referat wygłosił **Jan Bartczak.**

Zebrani wysłali telegramy do generalissimusa J. Stalina i Prezydenta R. P. ob. Bieruta.

OLSZTYN

W Olsztynie 3 bm. odbyło się pod przewodnictwem wicewoj. — posła **Wilamowskiego,** nadzwyczajne walne zgromadzenie Spółdzielni Wydawniczej „Zagon". Głównym punktem obrad był wniosek Rady Nadzorczej zdążający do połączenia Spółdz. Wydawniczej „Zagon", ze Spółdzielnią Wydawniczą „Wydawnictwo Ludowe" w Warszawie.

Spółdzielnia Wydawnicza „Zagon" powstała w Olsztynie dzięki inicjatywie miejscowego ruchu ludowego i jest jedyną tego rodzaju placówką na tutejszym terenie. Prowadzi własne zakłady drukarskie. Przez lata swego istnienia przyczyniła się wybitnie do wsparcia ruchu ideowego jak i życia gospodarczego w naszym województwie.

KARTUZY

W końcu października odbyły się zebrania eselowskie w gminach: **Sierakowice, Suleczyn i Parchów,** z udziałem przedstawicieli pow. zarz. SL M. Gniazdowskiego, B. Kaszuby i J. Kucińskiego.

Felieton i oskarżenie

Ongi felietonista (x) zamieścił w nr 177 „Robotnika" felietonik, w którym napisał, że przebywający w Londynie hr. Potocki podaje się za króla polskiego, jako Władysław IV. T. Jar w nr 168 „Dziennika Ludowego" zwrócił uwagę, że ta „królewska numeracja" nie jest właściwa. Felietonista (x) napisał w odpowiedzi, że jednak hr. Potocki podaje się za Władysława IV, a przy sposobności sformułował pod adresem T. Jara aluzję, zawierającą wyraz WARIAT. Wobec takiego tonu felietonisty (x) T. Jar zamilkł, bo sprawa była błaha, natomiast „Życie Warszawy" w nr 208 objaśniło felietonistę (x), że Potocki podaje się za króla Władysława V.

Ostatnio osoba podpisująca się znakiem (x) przykleiła się do „Dziennika Ludowego" w nr 310 „Robotnika" (rubryka „Kropki nad i") z powodu artykułu pt. „Życie nie zaczyna się od traktora...", drukowanego w nr 285 „Dziennika Ludowego". Wypowiedź tajemniczego (x) nosi cechy napaści osobistej, nie zasługuje więc na polemikę. Ponieważ jednak zakapturowany (x) OSKARŻYŁ autora drukowanego w naszym piśmie artykułu o rzekomą SZKODLIWOŚĆ, którą redakcja „Dziennika Ludowego" jakoby przeoczyła, żądamy kategorycznie, aby (x) wyłuszczył z pełną odpowiedzialnością za to, co pisze i PODPISUJE, na czym, według niego, polega szkodliwość zwrotu o „obłędzie mechanizacji", wypowiedzianego w artykule pt. „Życie nie zaczyna się od traktora...". Wtedy w „Dzienniku Ludowym" będzie mogła ukazać się odpowiedź dla (x), na czym polega różnica między „obłędem mechanizacji", a zdrowym dążeniem do zastosowania mechanicznych środków pracy w rolnictwie. Zaznaczamy, że w naszym piśmie nie ma miejsca na osobiste polemiki, polegające na niezgodnym z dobrymi obyczajami wyrywaniu pojedyńczych zdań z tekstu. T. JAR.

Polskie bursztyny z Gdańska

na rynkach miast zagranicznych

(Korespondencja własna)

Dyrekcja Gdańskiego Przemysłu Miejscowego uruchomiła zaraz po zakończeniu działań wojennych **fabryki wyrobów bursztynowych we Wrzeszczu.** Wyroby tych fabryk wędrują masowo do krajów Bliskiego Wschodu, przede wszystkim **Turcji, następnie do Argentyny i Stanów Zjednoczonych.** Obroty handlowe artystycznymi wyrobami bursztynowymi dochodzą do milionów sum dolarów rocznie.

Bursztyny polskie cieszą się wielkim zainteresowaniem, a w najbardziej eleganckich magazynach Nowego Jorku zajmują honorowe miejsca. Robotnice polskie miesięcznie produkują z górą 3.500 sztuk artystycznych przedmiotów bursztynowych, **wartości ponad dwa miliony zł.**

Turcja rocznie importuje z Gdańska 500 kg różańców mahometańskich. **Taki różaniec składa się z 33 korali bursztynowych, dwóch soczewek i jednego ozdobnego minaretu.** Wartość tureckiego zamówienia wynosi **25 milionów zł** rocznie. (ś)